

АКО И ТИ САКАШ КНИГИ...

Издавачка куќа САКАМ КНИГИ

www.sakamknigi.mk

На светот има толку многу книги, а толку малку време...

Строго избрани одлични наслови за сите кои сакаат книги со уникатни приказни достоини за нивното време...

Наслов на оригиналот

Der Insasse

© Sebastian Fitzek, 2018

Copyright © за македонското издание

Издавачка куќа Сакам книги, 2020

Издавач Издавачка куќа Сакам Книги

Преведувач Паулина Јамакова-Пејкова

Лектор Марија Иванова

Уредник Деана Здравева

Компјутерска обработка Диме Спасев

Дизајн на корица Диме Спасев

Печатење Графостил - Скопје, 2020

Тираж 1500 примероци

Сите права за книгата се задржани. Ниту еден дел од ова издание не смее да биде препечатувач, копиран или објавуван во која било форма или на кој било начин во електронските или печатените медиуми, без согласност од издавачот.

Пациентот

Себастијан Фицек

АКО И ТИ САКАШ КНИГИ...

Бев среќен, иако на сон
Бев среќен

Едгар Алан По
Соништа

1

Зошто е толку студено?

Имајќи предвид дека Миријам се наоѓаше пред портите на пеколот, беше претерано студено овде долу, во визбата без прозорци со влажни сидови од тули кои мувлата ги покриваше како рак на бели дробови кај пушач.

„Внимавај“, рече полицаецот, покажувајќи кон нејзината глава. Кога влезе во собата со котли, мораше да се наведне за да не се удри од цевката за канализација, иако беше висока само метар и шеесет и пет сантиметри. За разлика од Трамниц, кој во оваа ужасна пригода изгледаше претерано згодно. Имаше широки рамења, високо чело. Беше виток и мускулест. Како создаден за да биде на насловната страница на календарот на берлинската полиција, кога би постоело такво нешто. Меѓутоа, овде долу му се закачуваа прашина и пајажини за русата, средена коса што го допираше таванот на визбата. Малата кукарка на периферијата на Груневалд датираше од дваесеттите години на минатиот век. Тогаш луѓето сигурно биле пониски.

И сигурно не биле толку зловни колку последниот сопственик. Или биле?

Миријам подголтна и се обиде да се сети на името на пријателски настроениот полицаец кој ја собра и ја доведе дотука.

Не дека беше важно. Се обидуваше да си го одвлече вниманието. Но во нејзиниот мозок ниедна позитивна мисла не можеше да се создаде кога се наоѓаше во визбата што смрдеше на крв, урина и страв.

И смрт.

Трамниц ја тргна црвено-белата лента што форензичкиот тим ја ставил преку вратата, формирајќи знак „X“. Со црни букви на неа беа испишани зборовите ПОЛИЦИСКА ЛЕНТА:

Но Миријам читаше, „НЕ ВЛЕГУВАЈ! НЕ ПОГЛЕДНУВАЈ ВНАТРЕ!“

„Видете“, рече инспекторот, нервозно триејќи се за подникнатата брада. На светлината од подрумската ламба изгледаше небаре има жолтица. „Навистина не смееме да бидеме овде.“

Миријам се обиде да кимне и да одмавне со главата истовремено (*Не*, не смееме. Но и, *Да*, морам да го направам ова), а како резултат на тоа, горниот дел од телото чудно ѝ се помрдна.

„Ама сакам да го видам“.

Го кажа тоа како да стануваше збор за предмет. Не можеше да се натера да го нарече ужасот по вистинското име, по *нејзиното* име.

„Ова ги надминува моите надлежности. Местото на злосторството сè уште е запечатено, а она што ќе го видите...“

„Не може да е полошо од сликите во мојата глава“, одвај чујно рече Миријам. „Ве молам, морам да видам со сопствени очи.“

„Во ред, но внимавајте“, рече полицаецот по вторпат, сега покажувајќи на скалите пред нив. Малите дрвени скалила крцкаа под нејзините патики. Трамниц ја повлече пластичната церада што висеше

како завеса во бања. Зад неа се наоѓаше некаков вид на претсобје што личноста која живеела овде веројатно го користела како соба за складирање облека кое низ противпожарната врата водеше во пеколот.

Униформа на разнесувач висеше на закачалка закачена на бакарна цевка. До неа се наоѓаше количка полна со пакети.

„Значи бил...“ почна Миријам.

Трамниц кимна. Затрепка како прашината што се мешаше со лепливиот воздух да му влегла во око. „Точни беа вашите сомневања.“

Мајко мила.

Неспособна да дише, Миријам се фати за грлото. Устата ѝ беше барут сува.

Кога по неколку недели, полицијата сè уште немаше најдено ни една трага од Лаура, Миријам одлучи самата да се впушти во потрага по својата ќерка. Одново ги испрашуваше сите соседи, сите вработени во продавниците околу игралиштето *Швајцер фиртел* каде што за последен пат била видена ќерка ѝ.

Една повозрасна кираџика со умерена сенилна деменција - чија изјава не била сфатена сериозно, најверојатно зашто лесно го губеше текот на мислите и почнуваше да раскажува спомени од минатото - тврдеше дека дента кога Лаура исчезнала видела разнесувач. Рече дека ѝ било жал да го гледа како се мачи сам со купот пакети што морал да ги врати во комбето ДХЛ затоа што никој во зградата на улицата Алтдорфер не бил дома. А потоа нејзиниот кредибилитет испари кога направи дигресија и рече дека човекот ја потсетувал на нејзиниот внук.

А сепак им ја дала најважната трага!

„Тој навистина бил маскиран како разнесувач“, рече Трамниц, нежно поттурнувајќи ја количката покрај сидот со купот пакети што достигнуваа висина од метар и половина. На нејзино изненадување, а потоа и на нејзин ужас, купот кутии падна на подот, иако полицаецот одвај ги допре.

„Papier-mâché“, рече Трамниц. „Празни.“

Празни кутии. Да залажат.

Високи метар и половина.

Доволно простор за да собере едно седумгодишно девојче.

„Лаура“, застенка Миријам. „Мојата душа. Што ѝ сторил?“

„Ја издрогирал, ја скрил во оваа кутија и ја однел во комбето без никој да го забележи. Дојдете со мене.“

Силните раце на Трамниц ја отворија противпожарната врата на која имаше стара налепница од *Саунд енд драмленд*. Можно беше чудовиштето да сака музика?

Како Лаура?

Миријам не можеше да не се сети на пијаното што го купи минатото лето, кое изминативе неколку недели стоеше напуштено и неподносливо тивко. Овде долу беше неподносливо бучно. Овде, во квадратната подрумска просторија во која штотуку влезе, Миријам си помисли дека ја слуша ќерка си како вреска. Ехо од спомен што одекнуваше од мртвечки сивите сидови и поплочениот под со одводот во средина. Над нив висеше гола сијалица во форма на крушка попрскана со бела боја, што фрлаше повеќе сенки одошто светлина.

„Што е она?“ праша зарипнато Миријам, покажувајќи кон сандакот покрај сидот пред нив.

Трамниц се почеша по вратот, гледајќи во дрвената кутија. Стоеше на металната маса што потсетуваше на маса на која се изведуваат аутопси. Сандакот беше направен од кафено компресирано дрво; беше долг метар и половина, а широк триесет сантиметри. На предната страна беа исечени две тркалезни дупки, малку поголеми од палка за пинг-понг, оддалечени околу десетина сантиметри. Горниот дел од сандакот и дупките беа покриени со пластична покривка поради што Миријам не можеше да види што има внатре.

„Инкубатор“, рече Трамниц, претворајќи го пеколот во визбата уште постуден. На Миријам ѝ се слоши кога сфати дека дупките служеа за да се пикнат рацете низ нив со цел да се допре она што е скриено во „инкубаторот“.

„Што ѝ сторил? Што, по ѓаволите, му направил на моето чедо?“ го праша Трамниц без да го погледне.

„Со години работел на неонаталното одделение пред да го отпуштат поради непристојно однесување. Никогаш не го преболил тоа, па создал сопствено одделение овде долу.“

„Зошто?“

Миријам истапи еден чекор, ја подаде раката за да ја тргне покривката од инкубаторот, но претерано се тресеше. Не можеше. Како да постоеше магнетно поле околу инкубаторот, одбивајќи ѝ ги прстите колку повеќе ги доближуваше.

Трамниц ѝ пријде, нежно ја допре за рамениците и го прочисти грлото. „Дали навистина го сакате ова?“

Наместо да избега врескајќи, таа кимна.

Кога полицаецот ја тргна пластичната покривка од инкубаторот, Миријам не успеа да ги затвори очите доволно брзо. Само бегло погледна, а ужасната слика ѝ се врежа во мозокот како жиг врз животинска кожа.

„Лаура“, вчасено воздивна бидејќи не постоеше сомнеж. Иако телото беше покриено со неколку слоја песок за мачки што ја апсорбираше миризбата и црви се препелкаа врз ококорените очи, Миријам си ја препозна керка си по дупчето во нејзината брада, младежот до десната веѓа и по розовата шноличка со која ѝ беа собрани шишките.

„Се грижел за неа.“

„Молам?“

Мислите на Миријам беа километри далеку од реалноста, изгубени во океан од болка и ужас.

Зборовите на полицаецот се пробрја низ нејзината свест како да потекнуваат од друга димензија... и немаа никаква логика.

„Ќ давал храна, лекови, топлина. И љубов.“

„Љубов?“

Миријам се прашуваше да не побудалела.

Се сврте кон Трамниц и се загледа во него. Низ завесата од солзи го виде убавото, симетрично лице на полицаецот.

Се ужасна кога тој почна да се кикоти. „Уф, ова е подобро од она на што се надевав. Да можеш само да си го видиш изразот на лицето!“

Одненадеж Миријам беше сигурна дека Бог ја заборавил. Дека постојат само таа, телото на Лаура и гаволот што стоеше пред неа.

„*Ти не си полицаец*“, сакаше да викне. „*Ти си бил! Ти си ја киднапирал мојата ќерка, а потоа си ја измачувал и убил!*“

Но ништо од тоа не излезе од нејзините усни зашто во тој миг секира ѝ се зари точно меѓу очите.

Последното нешто што Миријам го слушна беше болниот, распукувачки звук, небаре цела шума од суви гранки се скрши во нејзините уши, звук измешан со одвратната смеа на Гидо Трамниц кој не престануваше да ја удира. Одново и одново. И одново.

Сè додека сè околу него и Миријам не беше обоено во црвено. Потоа следуваше последната, жестока болка. А потоа ништо. Дури ни темница.

2

Тил Беркхоф

Бебето се задушуваше, но на келавиот не му беше гајле.

Ја крена тупаницата и удри по хаубата на Тил небаре го држи чеканот на Тор. „Тргни го ебеното возило, ова е еднонасочна улица!“

„Продолжете да притискате. Трипати, како што Ви реков. Ке успеете“, рече Тил, излегувајќи од амбулантното возило.

Не му зборуваше на цинот пред него на улицата, чиј комбинезон беше три величини помал за неговите мускули, туку на мајката со која разговараше по телефон која беше готова да хипервентилира од паника.

Му се јави пред пет минути. Оттогаш Тил се обидуваше да ѝ дава насоки од далечина. „Сега повторно дајте ѝ вештачко дишење, уста на уста. Уште малку сме кај Вас.“

Ако господин Боксерски чизми нè пушти да поминеме.

Се наоѓаа на околу четиристотини метри по воздушна линија од жената. Пресекоа преку Ајхкатцвег за да ја избегнат сообраќајната несреќа на Ајхкампфштрасе. Но бидејќи идиотот со неговиот цип одбиваше да се тргне од патот, не можеа да навлезат во

тесната еднонасочна улица. Немаше дури ни тротоар. А очигледно кретенот беше подготвен да употреби и сила за да ги натера да го тргнат амбулантното возило.

„Ова ќе го кажам само еднаш, а потоа ќе оставам рацеви да зборуваат и не мислам на аплауз, ако ме разбираш?“ Огромниот маж бегло погледна кон својата кола во која една анорексична црвенокоса си мачкаше кармин на потечените усни. „Се брзам, а Вие ми стоите на ебениот пат.“

Тил длабоко вдиша и накратко го тргна мобилниот од уво. „Види, на што ти личи ова?“ го праша.

Покажа кон амбулантното возило кое идиотот штотуку го удри и на ротирачките светла на покривот.

„Морам да стигнам до Дауервалдвег и сигурно нема да се вратам назад само за да стигнеш навреме во теретана.“

Не беше невообичаено пешаците да се жалат поради непрописно паркираните амбулантни возила, но дури и за берлинските стандарди ова беше претерано. *Иако баш во Ланквиц најде белешка под бришачот, „Само затоа што спасувате човечки животи не значи дека имате право да ни го загадувате воздухот со издувни гасови. Следниот пат исклучете го моторот кога одите да изнесете некого на носилка од дома!“*

Очигледно не ѝ паднало на памет на изнервираната личност дека тоа би значело дека ќе се исклучи и опремата што го одржува во живот пациентот кој штотуку доживеал мозочен удар. Или тоа или едноставно на луѓето не им беше гајле. Исто како што и на овој идиот не му беше гајле за бебето што се задушуваше.

„Ало? Тука ли сте?“ Тил ја слушна мајката како извикува нервозно кога ќелавиот му се приближи.

Тој го стисна мобилниот до уво. „Да, да, уште сум тука. Продолжете со вештачкото дишење!“

„Помодрува. Господе. Мислам дека е...“

„Батали“, извика партнерот на Тил одзади. Арам веќе имаше излезено од возилото, држејќи медицинска торба во рака. „Ти излези од улицава, а јас ќе отрчам дотаму.“

„Точно така“, се насмеа на глас ќелавиот. „Слушај си го црниот другар. Ајде, мрдај, веќе!“

Ете го пак. Она трнење во прстите. Предупредувачкиот сигнал што мозокот на Тил му го праќаше кога беше готов да стори нешто погрешно. Не знаеше дали беше зашто идиотот го навреди неговиот курдски партнер или зашто и онака беше изнервиран. Во секој случај, животот на шестмесечното бебе висеше на конец. Последниот пат кога го почувствува ова боцкање во прстите беше пред три недели кога отиде да помогне во еден пожар. Операцијата заврши со тоа што против него беше покрената дисциплинска постапка.

Тил беше пожарникар, член на тимот за спасување. Раководител на тимот со обука за медицинско лице. Всушност, тој не требаше да биде овде во западниот дел од градот и да си игра лекар, туку некаде во првите борбени редови, да втрчува во опожарена зграда со маска за дишење и секира.

„Импулсивно однесување. Потенцијален ризик за колегите“, пишуваше во психолошкиот извештај поради кој го префрлија. Го деградираа. Болничар во југозападен Берлин.

И сето тоа поради една глупава мачка. Ама што требаше да стори? Старицата горко плачеше, велејќи му дека нејзината драга мачка е сè што ѝ останало во животот, па тој се врати назад низ пламените и се качи во нејзиниот стан. На крајот еден колега мораше да му дојде напомош.

Токму пред да втрча во опожарената зграда го почувствува боцкањето во прстите. Предупредувачкиот сигнал: немој повторно да заебеш. *Овој пат*, си велеше сега, *ќе го послушам.*

Освен фактот што Тил немаше време да губи на вакви глупости, господин Боксерски чизми очигледно беше висока класа тепачиште. Не е дека Тил беше низок и закржлавен, туку умееше непогрешливо да ги препознае уличните тепачишта и луѓето кои тренираа боречки вештини. А мажот спроти него изгледаше далеку поискусен од него во овие дисциплини.

„Добро, дискретноста е дел од јунаштвото“, Тил воздивна на подбивната смеа на идиотот.

Се врати во возилото и го запали моторот со прстите што му трнеа. Го стави менувачот во брзина и се обиде да го потисне бесот.

Почека идиотот да се качи во ципот.

А потоа нагази на гаста.

По половина секунда удри во хаубата. Иако судирот не беше силен за да се вклучат воздушните перничувања, сепак цинот го немаше врзано безбедносниот појас, па ја удри главата од воланот.

Црвенокосата вресна толку гласно што Тил ја слушна и покрај тоа што беше затворен во своето возило, и покрај чкрипењето на гумите по асфалтот, и покрај кршењето на стакло, пластика и железо.

Се појави мал простор лево, па Тил го сврте воланот додека силно притискаше на педалот за гас со цел да го истурка ципот настрана. Оштети две паркирани коли, но најпосле патот беше прооден, а Тил мораше нагло да закочи за да не летне како стрела по улицата.

Запре, ја отвори вратата и се сврте кон Арам, кој вчасено стоеше вкопан во место покрај смачканиот цип. Келавиот се обидуваеше да излезе од колата, а носот му беше скршен и крв му течеше по лицето. Изгледаше целосно дезориентирано.

„Прво бебето“, Тил му довикна на партнерот. „Носот може да почека.“

3

Осум часа подоцна

„Сакам да ти покажам нешто“, го слушна како пелтечи. Делумно шепотеше, делумно липаше.

Тил се преплаши зашто Макс повторно му се прикраде како да е елитен војник. Како и секогаш, ја остави вратата отворена од работната соба на таванот. Тил толку мразеше затворени простории исто колку што го обожаваше својот шестгодишен син, кој имаше дарба тивко да чекори по скалите.

„Што не е во ред, малечко?“

Тил го затвори лаптопот на кој ја пишуваше изјавата, иако не вредеше за напорот. Фактите беа јасни; што уште му остануваше да ѝ каже на истражната комисија?

Да, повторно изгуби контрола. Да, повторно неговото однесување беше импулсивно, само што овој пат имаше и сведоци кои ќе посведочат дека збеснал и му го скршил носот на мажот, а да не зборуваме и за штетата на четирите коли што ќе мора да ја надомести која достигнуваше до стотици илјади евра. Фактот што по неколку минути му го спаси животот на бебето не беше воопшто важен. Беше просто: човек не може да го користи амбулантното возило како тенк за да стигне навреме до целната дестинација. Тил ќе

го отпуштат од работа штом медиумите дознаат за приказната и го прикажат како спобудален болничар.

„Го завршив *Милениумскиот сокол*.“

Син му го држеше вселенскиот брод од лево коцки небаре е света реликвија.

„Супер е“, рече Тил восхитено, иако се запраша дали тоа што му дозволи на Макс, кој имаше само шест години, да изгради вселенски брод од *Star Wars* вооружен со ласерски топови беше одговорно од негова страна како родител. „Неверојатно, на кутијата пишува дека е за деца над девет години“, рече иако знаеше дека овие насоки често се лажги со опашки. „Кога се двоумиме“, му кажа еднаш еден изработувач на играчки откако Тил го изгасна пожарот што го имаше зафатено складиштето со играчки, „пишуваме дека е за повозрасни деца, а потоа родителите си мислат дека детето им е гениј.“

„Го гледам Хан Соло и... дали е ова Чубака? Па дури и Лук Скајвокер е во кабината за пилоти. Леле! Совршен е. Тогаш зошто плачеш?“

Макс шмркна, а потоа зацимоли. „Мама“, рече најпосле.

„Што со мама?“

„Ми рече дека не смеам.“

„Што не смееш?“

„Да ѝ го покажам нејзе.“

Тил се насмевна и го погали по главата, бушавејќи му ја густата кафена коса што Макс ја имаше наследено од мајка му Рикарда. Исто како и полните усни и долгите трепки.

Меѓутоа, повеќето луѓе велеа дека Макс е плукнат на него, што се должеше на големите, темни очи кои постојано изгледаа тажно, дури и кога момчето се смееше.

„Мислиш на Ана?“ Тил погледна низ прозорецот. Синоќа падна снег во Буков, а сега беше натрупан

врз покривите на соседните куќи. Керката на соседот беше првата љубов на Макс и Тил мораше да признае дека навистина беше преубава. А беше и паметна, фина и учтива; всушност беше совршената снаа, да не беше малата разлика во години. Ана имаше седумнаесет години и учеше за матура, а Макс беше прво одделение и сакаше да биде пожарникар. Како татко му.

Ана сепак ја играше неговата игра. Макс беше зацапан во неа, а таа одвреме-навреме ќе му дозволеше да ја прегрне. Дури му одговараше на неговите љубовни писма. Кога и да го видеше Тил го поздравуваше со „Здраво, свекоре“, а за да не му го скрши срцето на Макс се преправаше дека младичот што повремено доаѓаше да ја собере од дома на неговиот мотор не ѝ е момче.

„Таму е Ана?“ праша Тил.

Макс кимна.

„И мама рече дека не смееш да одиш кај неа?“

„Ама само сакам да ѝ го покажам.“

„Хммм, сфаќам. Сигурен сум дека ќе ѝ се допадне.“

Тил се мислеше како да ја среди работава без да ја оплеска. Доволно му беа кавги и солзи за денеска. По сè што се случи копнееше по малку мир. На крајот одлучи да тргне по средниот пат, кој всушност беше само компромис.

„Добро, малечок. Еве како ќе направиме. Ако ја исчистиш корпата со песок на мачката, ќе ти дозволам да тркнеш до кај Ана и да ѝ го покажеш *Милениумскиот сокол*. Договорено?“

Макс кимна. Тил ги избриша солзите од образите на синот и леко го плесна по газето. „И кажи ѝ на мама дека брзо ќе се симнам да си помуабетиме.“

Знаејќи ја Рикарда, нема да смее да зборува со неа во следниот саат бидејќи повторно ѝ го потцени авторитетот пред Макс.

Отиде мирот.

Сигурно имаше добра причина зошто не сакаше Макс пак да излегува надвор, особено зашто наскоро требаше да се стемни, иако куќата на Ана беше само еден блок погоре по улицата.

„Си игра со нас и нè врти еден против друг“, го караше - и имаше право. Тил немаше срце да го одбие синот за ништо, особено кога плачеше и зјапаше во него како напуштено кученце. Понекогаш си мислеше дека главната причина зошто Рикарда сакаше да имаат второ дете - нивната ќерка Емилија - беше за да не остане Макс синот-единец што Тил постојано ќе го разгалува.

„Еј, Макс.“

Неговиот син се сврте на горното скалило од скалите што водеа до галеријата со загрижени очи, плашејќи се дека татко му ќе го повлече договорот.

„Да, тато?“

„Која е лозинката?“